

Bilaga 8:7 till kommunstyrelsens protokoll den 29 april 2003, § 11

PM 2003 RI (Dnr 002-3817/2002)

Ett internationellt kommunalförbund (SOU 2002:84) med bilagedel (SOU 2002:85)

Remiss från Justitiedepartementet

Remisstid 7 april 2003

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Remissen besvaras med vad som anförs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Ärendet

Justitiedepartementet har berett Stockholms stad möjlighet att yttra sig över betänkandet ”Ett internationellt kommunalförbund”. En sammanfattning lämnas i *bilaga*.

Utredningens uppgift har varit att undersöka de rättsliga förutsättningarna för att svenska och finska kommuner skall kunna samarbeta i gemensamma offentlighetsrättsliga samarbetsorgan, som så långt möjligt motsvarar kommunalförbund enligt kommunallagen. I uppdraget har ingått att utarbeta förslag till en internationell överenskommelse, om utredningen skulle komma fram till att ett samarbetsorgan bör inrättas genom en sådan överenskommelse.

För att ett internationellt kommunalförbund skall kunna bildas krävs att det sker genom en internationell överenskommelse. Enligt utredningen måste en ny överenskommelse slutas varje gång ett internationellt kommunalförbund skall bildas. Utredningen föreslår att en internationell överenskommelse träffas mellan Sverige och Finland med syftet att ett internationellt kommunalförbund bildas mellan Haparanda kommun och Torneå stad. Ett förslag till en sådan överenskommelse har tagits fram, vilket utredningen menar också kan bilda modell för senare överenskommelser mellan andra kommuner.

Frågor som ett internationellt kommunalförbund skulle kunna omfatta kan t.ex. vara samhällsplanering, kultur- och fritidsfrågor, utbildning samt uppgifter inom socialtjänstens område. Gränsen för samarbetet skall enligt utredningen sättas utifrån det lands lagstiftning som är mest restriktiv när det gäller den kommunala kompetensen på det aktuella området. Vid överklagande av förbundets beslut skall det lands lag tillämpas där den som söker ändring har sitt hemvist eller säte.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för yttrande. Kontoret framhåller att utredningens förslag i första hand innebär en möjlighet för Haparanda och Torneå att samarbeta över landsgränsen i en gemensam offentlighetsrättslig juridisk person. Samarbete mellan andra kommuner kräver egna internationella överenskommelser, där dessa

förbunds befogenheter får anges specifikt. Stadsledningskontoret har ingenting att erinra mot utredningens förslag.

Mina synpunkter

I likhet med vad stadsledningskontoret anför i sitt utlåtande har jag ingenting att erinra mot utredningens förslag.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Remissen besvaras med vad som anförs i promemorian.

Stockholm den 7 april 2003

ANNIKA BILLSTRÖM

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Justitiedepartementet har remitterat betänkandet Ett internationellt kommunalförbund (SOU 2002:84) med bilagedel (SOU 2002:85) till Stockholms stad för synpunkter senast den 7 april 2003. Förlängd remisstid har inte erhållits.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 februari 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Kommitténs förslag

Utredningen har föreslagit att en ny rättslig figur tillskapas så att svenska kommuner tillsammans med utländska kommuner kan bilda en egen offentligrättslig juridisk person och ha egen rättskapacitet. Detta skall, enligt förslaget, ske genom att tillskapa möjligheten för kommuner i skilda länder att gå samman i ett internationellt kommunalförbund. Utredningen har utarbetat ett förslag till en internationell överenskommelse mellan Sverige och Finland i syfte att ett internationellt kommunalförbund bildas mellan Haparanda kommun i Sverige och Torneå stad i Finland. Utredningen finner att med hänsyn till reglerna i 10 kap regeringsformen krävs att överenskommelsen sker genom en internationell överenskommelse och att kommunalförbundets befogenheter anges i överenskommelsen. Med hänvisning till samma regler finner utredningen att det kommer att krävas en ny internationell överenskommelse varje gång som nytt internationellt kommunalförbund skall bildas. Det nu utarbetade förslaget kan bli modell för senare överenskommelser om internationella kommunalförbund mellan kommuner.

Gränsen för samarbetet skall enligt utredningen sättas inom de olika områdena av det lands lagstiftning som är mest restriktiv när det gäller den kommunala kompetensen på det aktuella området – enligt en princip om minsta gemensamma nämnare. De internationella kommunalförbunden får endast samarbeta på de områden som angetts i den internationella överenskommelsen och kan inte utökas av kommunerna själva. Enligt utredningens förslag skall det nu föreslagna internationella kommunalförbundet få ha hand om följande: samhällsplanering, kultur- och fritidsverksamhet, undervisning och utbildning samt uppsökande verksamhet, dagverksamhet, rehabiliterande insatser, missbruksvård, familjerådgivning och social jour inom socialtjänstens område. De befogenheter som kan komma att överlämnas kan också komma att infatta myndighetsutövning mot enskild.

Beträffande tillämplig lag på förbundets yttre och inre verksamhet skall detta regleras i den internationella överenskommelsen och i huvudsak har utredningen föreslagit att sätessorten för förbundet skall vara avgörande vid lagval beträffande det internationella kommunalförbundets förvaltning, inre arbete, personalens ställning o dyl medan det lands lag där kommunmedlemmen har sitt hemvist eller säte skall tillämpas vid förvaltningsförfarande samt beslut och aktivt handlande som berör kommunmedlem. Beträffande överklagande av förbundets beslut skall det lands lag tillämpas där den som söker ändring har sitt hemvist eller säte. För det fall samma beslut överklagas i båda länderna och domstolarna kommer till olika beslut innebär en domstolens ogiltigförklaring en gräns för samarbetet mellan kommunerna enligt principen om att det lands lag som är mest restriktiv i en fråga om en kommuns behörighet sätter den yttre gränsen för samarbetet.

Stadsledningskontorets synpunkter

Det aktuella förslaget innebär en möjlighet för Haparanda kommun i Sverige och Torneå stad i Finland att i samarbete över landsgränsen i en gemensam offentligrättslig juridisk person.

Förslaget kan inte göras generellt tillämpligt för samarbete mellan andra kommuner utan en ny internationell överenskommelse med bl a angivande av förbundets befogenheter måste ingås för det fall andra kommuner vill samarbeta över landsgränsen på motsvarande sätt.

Utredningens förslag påverkar inte Stockholms kommun och stadsledningskontoret har, utifrån de synpunkter som det har att beakta, inte någon erinran mot utredningens förslag.